

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני

(24 בפברואר - 3 במרץ 2010)

פגישה משולשת בדמשק בין נשיא סוריה בשאר אלאסד לנשיא איראן מחמוד אחמדי נז'אד ומזכ"ל חזבאללה חסן נצראללה (אלעאלם, 25 בפברואר, 2010)

עיקרי הדו"ח

■ השבוע נמשכו בחברון הפרות סדר והתפרעויות, שהחלו בעקבות הכרזת ישראל על מערת המכפלה וקבר רחל כאתרי מורשת לאומיים. הפרות הסדר התפשטו גם להר הבית ולשכונות נוספות במזרח ירושלים. הרשות הפלסטינית עודדה את המחאות הללו ודובריה שבו וגינו את ישראל. אולם בזמן ניסתה הרשות להכיל את אירועים ולמנוע הפיכתם להתפרצות אלימה רחבת היקף. ממשלת ישראל ניסתה להרגיע את הרוחות באמצעות הודעה כי ישראל מחויבת לחופש הפולחן של בני כל הדתות בכל האתרים הקדושים וכי היא פועלת במערת המכפלה להבטחת תנאי תפילה נאותים ליהודים ולמוסלמים.

■ מנהיגי חזבאללה וחמאס קיימו השבוע פגישות עם בכירי הצמרת האיראנית והסורית בעת ביקור נשיא איראן מחמוד אחמדינז'אד בדמשק, ובעת כנס סולידאריות עם פלסטין שהתקיים בטהראן. האירועים הללו נוצלו על ידי נשיא איראן להצהרות הקוראות לחיסולה של מדינת ישראל ("הישות הציונית") ולהקמת "מזרח תיכון ללא ציונות".

אירועים בולטים בשטח

רצועת עזה

ירי רקטות ופצצות מרגמה

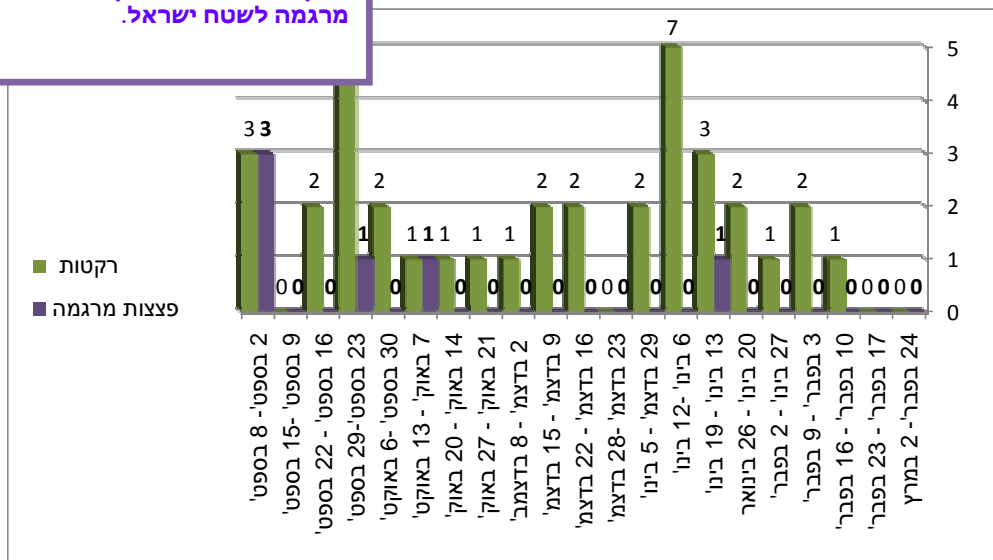
■ נמשך השקט ביישובי הנגב המערבי. גם השבוע לא אותרו נפילות של רקטות ופצצות מרגמה בשטח ישראל.

■ **ב-1 במרץ ירה טנק של צה"ל** לעבר חוליה של פלסטינים, שהתקרבה אל גדר הביטחון סמוך לבית לאהיא (צפון רצועת עזה). פלסטיני אחד נהרג. אחרים מחברי החוליה נפצעו. בסריקות שנערכו באזור נמצאו מרגמה ומערכת הפעלה. לעבר הכוח הסורק נורה טיל נ"ט. לא היו נפגעים. חטיבות צלאח אלדין, הזרוע הצבאית של וועדות ההתנגדות העממית, נטלו אחריות על ירי טיל הנ"ט (אתר מקאומה, 2 במרץ).

■ **ב-25 בפברואר** - מצא סיור צה"ל משגר ועליו רקטה סמוך לגדר הביטחון. המשגר פוצץ ע"י חבלנים.

ירי רקטות ופצצות מרגמה לעבר יישובי הנגב המערבי¹

סה"כ אותרו מאז תום מבצע "עופרת יצוקה" 145 נפילות רקטות ונורו 71 פצצות מרגמה לשטח ישראל.

¹ בסטטיסטיקה זו לא נכלל ירי פצצות מרגמה לעבר סיורי צה"ל בקרבת גדר הגבול, שנפלו בשטח רצועת עזה.

יהודה ושומרון

פעילות סיכול ומנע

■ כוחות הביטחון הישראליים המשיכו בפעילות הסיכול והמנע במסגרתה נעצרו חשודים בפעילות טרור והוחרמו אמצעי לחימה. **השבוע נמשכו הפגנות אלימות והפרות סדר על רקע הכללת מערת המכפלה וקבר רחל בפרויקט אתרי המורשת הלאומית.** בנוסף להפרות סדר אירעו השבוע מקרי תקיפה רבים נגד כלי רכב ישראליים (יידוי אבנים השלכת בקבוקי תבערה). שלושה אזרחים ישראליים נפצעו באורח קל.

■ בין האירועים יצוינו:

- **1 במרץ** – אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראלי סמוך לנחלין (דרומית מערבית לבית לחם). לא היו נפגעים. נגרם נזק לכלי הרכב.
- **27 בפברואר** – בכלי רכב של פלסטיני, שהגיע לנקודת הביקורת דרומית לטול כרם, נמצאו רובה קלצ'ניקוב ושני תתי מקלע (דובר צה"ל, 27 בפברואר).
- **25 בפברואר** – אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראלי סמוך לעזון (דרומית מזרחית לקלקיליה). כתוצאה מיידוי האבנים איבד הנהג שליטה על כלי הרכב והתהפך. הנהג נפצע באורח קל (דובר צה"ל 25 בפברואר).
- **24 בפברואר** – במהלך היום אירעו מקרים רבים של פגיעה בכלי רכב ישראליים: אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראלי סמוך לעזון (דרומית מזרחית לקלקיליה). לא היו נפגעים. נגרם נזק לכלי הרכב. בו ביום הושלכו שני בקבוקי תעברה לעבר כלי רכב ישראלי סמוך לבית עור אלתחתא (מערבית לראמאללה). לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. כמו כן הושלך בקבוק תעברה לעבר אוטובוס ישראלי סמוך לאלערוב (דרומית מערבית לבית לחם). לא היו נפגעים נגרם נזק לאוטובוס. אבנים יודו לעבר כלי רכב סמוך לתקוע (דרומית לבית לחם). אישה אחת נפצעה באורח קל ונגרם נזק לכלי הרכב. אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראלי סמוך לחלחול. לא היו נפגעים. נגרם נזק לכלי הרכב (דובר צה"ל, 24 בפברואר).
- **23 בפברואר** – אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראליים סמוך לחוסן (מערבית לבית לחם). לא היו נפגעים. נגרם נזק לחמישה כלי רכב (דובר צה"ל, 23 בפברואר).

■ בליל 28 פברואר-1 במרץ נפצע מאבטח באורח קל ברגלו כתוצאה מירי לעבר ג'יפ בו נסע יחד עם מאבטחים נוספים סמוך לכפר סילוואן, שבמזרח ירושלים. בדיקה של כלי הרכב העלתה כי הוא נפגע משישה קליעי אקדח. היורה נמלט מהמקום.

המשך הפרות סדר בעקבות הכללת מערת המכפלה וקבר רחל בפרויקט אתרי המורשת

כללי

■ המחאות והפרות הסדר, שהתפשטו השבוע מחברון להר הבית ולמוקדים נוספים ביהודה ושומרון, **קיבלו עידוד מהרשות הפלסטינית.** בו בזמן פעלה הרשות על מנת להכיל את האירועים ולמנוע

הפיכתם להתפרצות אלימה רחבת היקף. **חמאס** מצידה קראה לפתיחת "אנתפאצה עממית" על מנת להגן על המקומות הקדושים.

■ **ממשלת ישראל ניסתה להרגיע את הרוחות.** בהודעה שפרסם ראש מערך ההסברה הלאומי במשרד ראש הממשלה בשמו של בנימין נתניהו, חזר והדגיש כי **ישראל מחויבת לחופש הפולחן של בני כל הדתות בכל האתרים הקדושים.** לדבריו מדיניות זו מיושמת גם במערת המכפלה, שבה פועלת המדינה להבטחת תנאי תפילה נאותים ליהודים ולמוסלמים. הוא הוסיף כי כל טענה אחרת היא ניסיון מלאכותי לעוות את המציאות ולעורר ריב ומדון (אתר משרד ראש הממשלה 24 בפברואר).

האירועים בשטח

■ גם השבוע נמשכו הפגנות אלימות והפרות סדר בעקבות הכללת מערת המכפלה וקבר רחל ברשימת אתרי המורשת הלאומיים. רוב הפרות הסדר התמקדו בחברון אך הפגנות נערכו גם במספר ערים ביהודה ושומרון וברצועת עזה. להלן עיקרי האירועים בחברון:

מפגין בחברון מתעמת עם כוח צה"ל (סוכנות ופא, 22 בפברואר)

● **23 בפברואר** - הפגנה אלימה התקיימה סמוך ליישוב היהודי במקום. כמה עשרות מפגינים פלסטינים הבעירו צמיגים וידו אבנים לעבר כוחות צה"ל.

● **24 בפברואר**- אירעו הפרות סדר במהלכן הובערו צמידים וידו אבנים לעבר כוחות צה"ל.

● **26 בפברואר** - עשרות מפגינים יידו אבנים לעבר כוח צה"ל, הפרות הסדר התרחשו במספר מוקדים בעיר. חלק מהמפגינים הניפו דגלי חמאס (דובר צה"ל, 26 בפברואר). **את דרשת יום השישי במערת המכפלה נשא שר ההקדשים ברשות הפלסטינית והיא נערכה בנוכחות ראש הממשלה סלאם פיאצ'.** בסיומה כינס סלאם פיאצ' מסיבת עיתונאים מאולתרת בה הדגיש כי הפלסטינים מודעים להשלכות ההחלטה הישראלית אך עם זאת הם נחושים שלא להיגרר לאלימות וימשיכו בדרך ה"מהפכה השקטה"². (סוכנות מען, 26 בפברואר).

● **28 בפברואר**- התקיימה צעדת העדלידע המסורתית של תושבי היישוב היהודי חברון ועברה בשקט יחסי.

² בכך ממשיך סלאם פיאצ' לבטא בקו מדיניות ה"התנגדות העממית", עליה הכריז אבו מאזן במהלך וועידת פתח באוגוסט 2009.

סלאם פיאצ' משתתף בתפילת יום שישי במסגד במערת המכפלה בחברון (סוכנות ופא, 26 בפברואר)

● **ב-1 במרץ** ערכה ממשלת סלאם פיאצ' את ישיבתה השבועית בחברון. הממשלה גינתה את ההחלטה הישראלית והזהירה כי ההסלמה שנוקטת ישראל עלולה להוביל לאלימות ולערער את יציבות הרשות הפלסטינית.

■ **שיאם של האירועים היה ב- 28 בפברואר (חג פורים) בהר הבית בירושלים.** במהלך היום פרצו מהומות על רקע טענות פלסטיניות לפיהן מתכננים ארגונים יהודיים להגיע להר הבית כדי להכריז על הנחת אבן הפינה לבית המקדש. עשרות צעירים ערביים החלו ליידות אבנים לעבר מטיילים בהר הבית. בעקבות כך נכנס כוח משטרה למתחם הר הבית. כמה עשרות מתפללים התבצרו במסגד אלאקצא והתעמתו עם כוח המשטרה הישראלי. מאוחר יותר **התפשטו העימותים לשכונות נוספות של מזרח ירושלים** כגון שכונת ראס אלעמוד וצור באהר. ארבעה שוטרים נפצעו כתוצאה מיידוי האבנים כמו כן נפצעו 18 מפגינים ושבעה נעצרו.

מפגינים מתעמתים עם כוחות משטרה במזרח ירושלים (סוכנות ופא, 28 בפברואר)

תגובות הרשות הפלסטינית

■ בכירי הרשות הפלסטינית שבו וגינו בחריפות את ההחלטה הישראלית בהעלותם את הטענה כי היא נועדה להכשיל את הנעת המו"מ. עיקרי ההתבטאויות של בכירים פלסטיניים:

● **אבו מאזן, יו"ר הרשות הפלסטינית,** בעת ביקורו בירדן, קרא לקהילייה הבינלאומית ולארה"ב לגנות את ישראל ולפעול להפסקת פעילותה במקומות הקדושים (סוכנות ופא, 28 בפברואר).

● **נביל אבו רדינה, דובר הנשיאות,** מתח ביקורת על מעשיה של ישראל בירושלים ובמסגד אלאקצא. לדבריו ירושלים והמסגד הם בבחינת קו אדום שאי אפשר לחצותו. עוד

הוסיף, כי במעשים אלה שומטת ישראל את הקרקע מתחת ליסודות משא ומתן (סוכנות ופא, 28 בפברואר).

● **צא"ב עריקאת, ראש מחלקת המו"מ באש"ף**, אמר כי זוהי מדיניות ישראלית מאורגנת שנועדה להכשיל את הנעת תהליך השלום (ראיון לתחנת קול פלסטין, 28 בפברואר). בראיון נוסף הטיל את האחריות למהומות על ישראל באומרו כי הרשות הפלסטינית פנתה לארה"ב וביקשה התערבותה (רדיו סוא, 28 בפברואר).

● **מחמד אלהבאש, שר ההקדשים ברשות הפלסטינית**, גינה את המדיניות הישראלית המנסה "לנכס את קבר רחל ומערת המכפלה ולשלוט במקומות הקדושים לאסלאם". לדבריו הרשות הפלסטינית עושה מאמצים רבים על מנת לשמור על מקומות אלה ולחזק את "עמידתם האיתנה" של הפלסטינים (אתר PNN 28 בפברואר).

● **תיסיר אלתמימי, השופט השרעי העליון**, קרא לפלסטינים ובפרט לערביי ישראל ותושבי ירושלים שלא לשבת בחיבוק ידיים ולהתעמת עם קבוצות ישראליות המנסות לפרוץ להר הבית. לדבריו ישראל תישא באחריות לגבי בכל צעד שיסכן את המסגד (סוכנות ופא, 28 בפברואר).

תגובות חמאס ושאר ארגוני הטרור

■ **חמאס ושאר ארגוני הטרור** הגיבו בקריאות להגברת את ההתנגדות העממית על מנת להגן על המקומות הקדושים. לשכת ההסברה של חמאס פרסמה קריאה "**להצית את ניצוץ האנתיפאדה העממית**" על מנת להגן על המקומות הקדושים (Palestine-info, 25 בפברואר). **ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין** הכריז על יום שישי 26 בפברואר כ"יום זעם עממי" וארגן הפגנות ותהלוכות. צבא האומה וועדות ההתנגדות העממית יצאו אף הן בהצהרות חריפות ואיימו להגביר את התקפותיהם נגד ישראל (אתרים רשמיים של הארגונים, 25 בפברואר).

■ להלן תגובות נוספות:

● **סיעת חמאס במועצה המחוקקת** פרסמה הודעה לעיתונות בה גינתה את האירועים במתחם מסגד אלאקצא. על פי ההודעה האירועים מהווים "הוכחה" לסכנה בה נתונים המקומות הקדושים לאסלאם. ההודעה מפנה אצבע מאשימה כלפי מדינות ערב, ארה"ב, והמערב על שלא גינו את ההכרזה הישראלית. כמו כן יוצאת נגד מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית ש"הקלו על המתנחלים לחלל את המקומות הקדושים" (אתר הסיעה, 28 בפברואר).

● **טאלב אבו שער, שר ההקדשים בממשל חמאס**, גינה את האירועים ודרש ממועצת הביטחון של האו"ם לכנס ישיבת חירום על מנת לדון באירועים בירושלים ולהטיל סנקציות על ישראל. כמו כן הפנה קריאה לליגה הערבית והוועידה האסלאמית להתגייס להגן על מסגד אלאקצא ועל המקומות הקדושים לאסלאם (אתר סוכנות שהאב, 28 בפברואר). הוא גם הביע חשש כי ישראל תכריז גם על מסגד אלאקצא כעל אתר מורשת וקרא להפגין נוכחות קבועה במסגד על מנת למנוע זאת (Palestine-info, 26 בפברואר).

התפתחויות ברצועת עזה

מעברים בין ישראל לרצועת עזה

- המעברים בין ישראל לרצועת עזה היו פתוחים במהלך השבוע ודרכם **עברו 595 משאיות**.

מצריים ממשיכה בבניית המכשול לאורך רצועת עזה

- כלי תקשורת של חמאס דווח כי ב-24 בפברואר החל משמר הגבול המצרי להקים מגדלי שמירה מפלדה לאורך הגבול המצרי עם רצועת עזה. המגדלים ייבנו לאורך כ-14 ק"מ ממערב למזרח וכן באזור כרם שלום (צות אלאקצא, 25 בפברואר).

המאבק המדיני

תגובות פלסטיניות להחלטת העצרת הכללית של האו"ם בנושא דו"ח גולדסטון

- העצרת הכללית של האו"ם אישרה (26 בפברואר) ברוב של 98 קולות הצעת החלטה של הליגה הערבית הקוראת לישראל ולפלסטינים לחקור באופן מקיף את ממצאי דו"ח גולדסטון. ההחלטה גם קוראת למזכ"ל האו"ם לדווח תוך חמישה חודשים על התקדמות החקירות הפנימיות בישראל וברשות הפלסטינית סביב האירועים במהלך מבצע "עופרת יצוקה".

- **המשקיף הקבוע של הרשות הפלסטינית באו"ם** בירך על ההחלטה ואמר כי אם ישראל לא תבצע את החקירות בהתאם לקריטריונים שתגבר המגמה להעביר את הטיפול בסוגיה למועצת הביטחון של האו"ם.

■ דוברים מטעם חמאס מתחו ביקורת על ההחלטה:

- **מחמד פרג' אלע'ול, שר המשפטים בממשל חמאס**, אמר כי ההחלטה משרתת את האינטרס הישראלי ומאפשרת לישראל להתחמק מעונש (ערוץ אלקדס, 27 בפברואר).
- **טאהר אלנונו, דובר ממשל חמאס**, אמר כי החלטת העצרת הכללית לדחות את הדיון מהווה ניסיון נוסף להעניק הזדמנות לישראל להתחמק ממנו. הוא הביע תקווה שתתקבל החלטה ברורה להעמיד לדין את "פושעי המלחמה הציוניים". לדבריו חמאס עשתה את כל הנדרש ממנה בדו"ח (צות אלאקצא, 27 בפברואר).

שיירת סיוע נוספת לממשל חמאס בעזה מתארגנת בבריטניה

- **ג'ורג' גלאווי**, חבר פרלמנט בריטי פרו-חמאסי, הודיע לאחרונה כי הארגון הבריטי "יויה פלסטינה", העומד מאחורי שיגור שיירות סיוע לרצועה, מקיים הכנות לשיגור שיירת סיוע בינלאומית לרצועת עזה דרך הים. **המדובר בשיירה גדולה של ספינות ממדינות רבות, אשר תפליג לרצועת עזה ביוני 2010** (Imemc News, 25 בפברואר).

■ על פי התקשורת הערבית המדובר בשיירה בינלאומית, אליה יצטרפו פעילים רבים ממדינות רבות, שתצא לרצועה דרך הים **מתורכיה**. ג'ורג' גאלאווי הכריז על הקמת סניף של ארגון "ויוה פלסטינה" בבירות, שיהיה הסניף הראשון בעולם הערבי (אלת'ורה, סוריה, 25 בפברואר; ראיון גאלאווי לאלג'זירה כמצוטט על ידי אלת'ורה, 25 בפברואר, 2010).

הזירה הצפונית

ביקור נשיא איראן מחמוד אחמדינז'אד בסוריה ופגישותיו עם ראשי ארגוני הטרור

■ **מחמוד אחמדינז'אד, נשיא איראן**, ערך ביקור רשמי בסוריה ב-25 בפברואר ו**נפגש עם נשיא סוריה בשאר אלאסד ועם מזכ"ל חזבאללה חסן נצראללה**. במהלך הביקור נחתם הסכם לביטול אשרות הכניסה בין איראן לסוריה לבעלי דרכונים דיפלומטיים ודרכונים רגילים על ידי שרי החוץ של סוריה ושל איראן (Syrian News Station, 25 בפברואר).

■ **בעת ביקורו בדמשק נפגש אחמדינז'אד עם נציגי ארגוני הטרור הפלסטיניים, בראשם יו"ר הלשכה המדינית של חמאס ח'אלד משעל**. השניים דנו בתיאום בין איראן לבין הארגונים הפלסטיניים באירועים בעקבות החלטת ממשלת ישראל לכלול את מערת המכפלה ואת קבר רחל בפריקט לשימור אתרי המורשת הלאומיים. ח'אלד משעל הדגיש את חשיבות ביקורו של נשיא איראן בסוריה במסגרת איחוד המאמצים של "גורמי ההתנגדות באזור" בפני ישראל (אלמנאר, 25 בפברואר).

■ **בעת הביקור שב וקרא אחמדינז'אד לחיסולה של מדינת ישראל**. במהלך מסיבת עיתונאים משותפת עם בשאר אלאסד, הצהיר אחמדינז'אד: "המזרח התיכון ללא ציונות היא הבטחה אלוהית. הזמן פועל לטובת עמי האזור. **הישות הציונית על סף ההיעלמות**. עם ישראל רוצה לחזור על טעויות העבר **מותה של הישות הציונות הוא בטוח**. הפעם **כל עמי האזור יתייצבו נוכח המשטר הציוני ויעקרו אותו**" (מהר, איראן, 25 בפברואר)

■ **בשאר אלאסד, נשיא סוריה**, נשא נאום במהלך מסיבת עיתונאים, להלן עיקרי דבריו:

- **הידוק הקשרים בין סוריה לאיראן**: "הסכם זה יהדק את היחסים בכל המישורים ובכל המגזרים ללא יוצא דופן". אסד התייחס ישירות להצהרתה של מזכירת המדינה של ארה"ב הילרי קלינטון בדבר הצורך של התרחקות סוריה מאיראן: "כיצד מדברים על היציבות במזרח התיכון ועל השלום ועל העקרונות היפים האחרים וקוראים להתרחקות בין שתי מדינות? אנו מבקשים מאחרים שלא יעבירו שיעורים [לנו] לגבי אזורנו ולגבי ההיסטוריה שלנו".
- **איומים של ישראל**: "שוחחנו על פשעי ישראל, על הטרור שלה ועל הדרך להתמודד עם הטרור הזה". בשאר אסד התייחס ל"איומים" המיוחסים על ידו לישראל וקבע כי "**ההצהרות אין פירושן שישראל מבצעת תוקפנות והעדר ההצהרות הישראליות אין פירושו שישראל**

אינה מבצעת תוקפנות". אסד הוסיף כי יש להיערך בכל עת "לתוקפנות ישראלית", אשר עלולה להתבצע מכל סיבה שהיא.

■ **סוגית הגרעין האיראני**: "איסור על מדינה עצמאית, החברה באו"ם (קרי איראן) להשתמש בידע להשגת אנרגיה גרעינית לצורכי שלום הינו תהליך של ניא-קולוניאליזם באזור. הזכות הזאת נמנעת ממוסלמים ומה שנעשה היום עם איראן ייעשה מחד עם מדינות אחרות בעתיד" (רדיו דמשק, 25 בפברואר).

מפגש מנהיגי ארגוני הטרור הפלסטיניים עם הצמרת האיראנית

■ באיראן התקיים ב-28 בפברואר כינוס של גוף המתקרא "הוועדה לסולידריות לאומית ואסלאמית למען עתיד פלסטין". בכנס נכחו יו"ר הלשכה המדינית של חמאס **ח'אלד משעל**, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין **רמצי'אן שלח** וראש החזית העממית/המפקדה הכללית **אחמד ג'בריל**. **השלושה נפגשו עם מנהיג איראן עלי ח'אמנה'אי**. במהלך הכנס, הכריז הנשיא אחמדינז'אד ש"נוכחותה של ישראל אפילו על שעל אחד של אדמת האזור גורמת לאיומים, משבר ומלחמה" (סוכנות הידיעות הצרפתית, 28 בפברואר).

נשיא איראן אחמדי נז'אד במסיבת עיתונאים עם יו"ר הלשכה המדינית של חמאס ח'אלד משעל בכנס "הוועדה לסולידריות לאומית ואסלאמית למען עתיד פלסטין" (Palestine-info, 28 בפברואר, 2010)

■ במהלך הכינוס בטהראן קרא **חידר מצלחי**, שר המודיעין של איראן, לעמים המוסלמיים לפתוח ב"באנתפאדה קיברנטית נגד המשטר הציוני" באמצעות האינטרנט. הוא ציין כי בהסתמך על ניסיונה של איראן ניתן "לחשוף את הציונים" באמצעות הקמת רשת חברתית ולנהל מלחמה קיברנטית נגד "הקבנויות של המשטר הישראלי ואמריקה". מצלחי גם הודיע על נכונות משרדו לסייע לעם הפלסטיני לחולל "באנתפאדה קיברנטית" (אירנא, 28 בפברואר).